

9. Programma baten en lasten

05 november 2020

Ambitie

Gooise Meren is financieel gezond en belast inwoners en ondernemers niet zwaarder dan voor de gemeentelijke financiële huishouding nodig is. Het bestuur van Gooise Meren gaat zorgvuldig om met de middelen die ze tot haar beschikking heeft gekregen om al haar taken uit te voeren en Gooise Meren een gemeente te laten zijn, waar het goed wonen, werken en recreëren is. We kiezen voor een zorgvuldige en behoedzame wijze van begroten, zonder dat een groter beroep gedaan hoeft te worden op inwoners dan nodig is. Wij staan voor een gedegen financieel beleid en een sluitende begroting. De begroting dient dan ook meerjarig reëel en structureel in evenwicht te zijn. Het is belangrijk om gedegen en strak te begroten en genoeg weerstandsvermogen en -capaciteit te hebben, zodat financiële risico's kunnen worden opgevangen zonder dat dit een nadelig effect heeft op de lopende begroting en de gemeentelijke taken.

9.1 Sluitende begroting

Doelstellingen

9.1.1 Kritisch op uitgaven en financieel bewust

Het college voert een duurzaam financieel beleid en zorgt ook in meerjarenperspectief dat de gemeentefinanciën verantwoord en evenwichtig worden gehouden.

Maatregelen

Traject voor een sluitende begroting

Omschrijving (toelichting)

De druk op onze meerjarenbegroting zal toenemen en maatregelen zullen nodig zijn om een sluitende meerjarenbegroting te behouden. Dit komt door diverse onzekere ontwikkelingen, zoals de Jeugdzorg, de transitie in het fysiek domein, toename van kapitaallasten van huidige uitgestelde investeringen, onzekerheid over de uitkering uit het gemeentefonds, macro economische ontwikkelingen en natuurlijk de effecten van de coronacrisis. Willen we de financieel gezonde en robuuste gemeente blijven die we nu zijn, dan blijft scherp en terughoudend begroten het uitgangspunt. Tegelijkertijd is nog een slag nodig om 'in control' te komen zodat we minder voor verrassingen komen te staan. Dit betekent dat we richting de Perspectiefnota 2022-2025 moeten starten met een traject voor een sluitende begroting. Gelukkig hebben we de komende jaren nog een aantal belangrijke inhoudelijke beleidskeuzes te maken. Dit geeft ons de mogelijkheid om tot kostenbesparingen te komen binnen zowel het fysieke domein (bv. de Omgevingswet) als het Sociaal domein (bv. de nota Jeugd en de nota Gezondheid). De komende maanden worden de voorstellen hiertoe uitgewerkt en de keuzes aan uw raad voorgelegd bij de presentatie van Perspectiefnota 2022-2025.

Omschrijving (label)

Begroting 2021

Programma financiële beheersing

Omschrijving (toelichting)

In 2020 zijn we gestart met diverse acties om een organisatie neer te zetten die precies weet wat er op financieel gebied aan de hand is en die daarop weet te anticiperen. Een aantal zaken zijn al in gang gezet, zoals het herijken van het investeringsplan en het invoeren van een kapitaallastenplafond. Daarnaast zijn er voorbereidingen gaande voor de actualisatie van de onderhoudsbeheerplannen. Tevens wordt binnen Financiën en Control gewerkt aan diverse andere ontwikkelingen zoals: contractmanagement, verbetering van onderdelen van het beheersinstrumentarium, de in te voeren Rechtmatigheidsverantwoording door het college en verbetering van het financiële bewustzijn van de gehele organisatie. Om deze initiatieven in goede banen te leiden, samenhang aan te brengen en over de hele linie een kwaliteitsslag te maken, bedden we deze in, in een programma versterking financiële beheersing.

Omschrijving (label)

Begroting 2021

Jaarlijks investeringsprognoses actualiseren

Omschrijving (toelichting)

Om beter zicht te hebben en te houden op de toekomstige uitgaven en kapitaallasten zijn begin 2020 de voorgenomen investeringen herijkt qua planning en financiële calculaties. In de Perspectiefnota 2021 is

vervolgens het instrument kapitaallastenplafond geïntroduceerd en toegepast. Middels dat kapitaallastenplafond zijn door het college keuzes voorgelegd om het volume aan voorgenomen investeringen te begrenzen, zodat een aanvaardbaar niveau aan kapitaallasten wordt opgenomen in komende begroting. Dit heeft geleid tot (her)prioritering op basis van technische noodzaak en politieke en maatschappelijke relevantie. Het instrument kapitaallastenplafond wordt jaarlijks toegepast.

Omschrijving (label)

Begroting 2021

9.1.2 Adequaat Planning en Control instrumentarium

Maatregelen

Ontwikkelen beleidsindicatoren

Omschrijving (toelichting)

In de Programmabegroting zijn verplichte indicatoren opgenomen. Over het algemeen zeggen de verplichte indicatoren onvoldoende over de effectiviteit van het beleid. We streven ernaar indicatoren te ontwikkelen die deze informatie wel bieden en die daarmee ook sturingsmogelijkheden geven. In de voorliggende Programmabegroting 2021 zijn voor het product Duurzaamheid (Programma 5) de eerste indicatoren opgenomen.

Omschrijving (label)

Begroting 2021

Vernieuwing Planning en Control

Omschrijving (toelichting)

We gaan samen met de gemeenteraad onderzoeken of het huidige planning en control proces verbeterd kan worden. Een eventueel vernieuwde P&C-cyclus moet het gemeentebestuur in staat stellen slagvaardig en transparant te opereren c.q. te besluiten richting de inwoners van de gemeente Gooise Meren. Dit proces start eind 2020 en loopt door in 2021.

Omschrijving (label)

Begroting 2021

9.2 Belastingen

Doelstellingen

9.2.1 Geen lastenverzwaring voor onze inwoners

Ons uitgangspunt is dat we zuinig omgaan met gemeenschapsgeld en onze inwoners niet zwaarder gaan belasten.

Maatregelen

Taxeren op basis van gebruikersoppervlakte

Omschrijving (toelichting)

Met het project "taxeren op basis van gebruiksoppervlakte" (waarderingskamer) heeft als uitgangspunt dat de gevolgen voor de OZB tarieven en de WOZ-waardes zo klein mogelijk worden gehouden. Aan het einde van het project (2021) kennen we pas de nieuwe WOZ-waarden en daarmee de afwijkingen t.o.v. de dan geldende WOZ-Waarden (nog op basis van inhoud). Op basis van deze gegevens wordt de bandbreedte (percentage) van die afwijking bepaald. Met alle belanghebbenden, die buiten deze bandbreedte vallen, zal zorgvuldig worden gecommuniceerd.

Omschrijving (label)

Begroting 2021

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2019	Begroting 2020 (na wijziging)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
638 Uitkeringen Gemeentefonds	33	10	26	22	22	22
639 Belastingen	760	869	826	669	668	668
640 Overige baten en lasten	1.093	86	569	-52	-463	-378
641 Rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
644 Huisvesting Gooise Meren	43	0	0	0	0	0
646 Overhead	16.897	18.116	18.227	18.818	18.899	18.912
Totaal Lasten	18.826	19.081	19.649	19.458	19.126	19.224
Baten						
638 Uitkeringen Gemeentefonds	-74.500	-74.851	-76.512	-77.555	-77.514	-77.934
639 Belastingen	-12.993	-13.090	-13.456	-11.438	-11.593	-11.748
640 Overige baten en lasten	-3.185	-2.037	-1.911	-2.351	-2.688	-3.171
641 Rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
646 Overhead	-358	-82	-84	-84	-84	-84
Totaal Baten	-91.036	-90.060	-91.963	-91.428	-91.878	-92.937
Resultaat voor bestemming	-72.210	-70.979	-72.315	-71.970	-72.753	-73.713
Stortingen						
640 Overige baten en lasten	13.134	82	0	0	240	0
641 Rekening van baten en lasten	1.657	0	0	0	0	0
Totaal Stortingen	14.792	82	0	0	240	0
Onttrekkingen						
640 Overige baten en lasten	-10.344	-16.005	-550	-300	-91	0
641 Rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-10.344	-16.005	-550	-300	-91	0
Saldo reserves	4.447	-15.923	-550	-300	149	0

Resultaat na bestemming	-67.762	-86.902	-72.865	-72.270	-72.604	-73.713
-------------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen begroting 2020 t.o.v. begroting 2019		
Onderdeel programma 9	Vershil (x € 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
<p><i>Doorbelastingen</i> Betreft doorbelastingskosten ambtelijk apparaat.</p> <p>De salariskosten van de ambtelijke organisatie worden, zoals gebruikelijk, op basis van een urenverdeling doorbelast naar de producten in de programma's.</p> <p>Door de salarisontwikkeling alsmede een herverdeling van de uren tussen producten zijn er op alle programma's verschillen te constateren tussen begroting 2020 en begroting 2021. Deze zijn per programma als één bedrag zichtbaar gemaakt onder het kopje 'doorbelasting'.</p>	-263	N
<p><i>Uitkeringen Gemeentefonds</i></p> <p>In de meicirculaire 2020 is de uitkering uit het Gemeentefonds met € 1,632 mln. naar boven bijgesteld. Dit betreft met name compensatie voor loon- en prijsstijgingen, welke doorwerken in alle programma's en daar leiden tot nadelen (per saldo budgettair neutraal).</p>	1.632	V
<p><i>Belastingen</i></p> <p>De belastingopbrengsten zijn toegenomen door de toegepaste indexatie met 2%.</p>	320	V
<p><i>Overige baten en lasten.</i></p> <p>De in begroting 2020 opgevoerde stelpost voor lagere kapitaallasten kon bij de doorwerking in begroting 2021 vervallen (N € 200K). De bespaarde rente valt lager uit door de lagere realisatie van investeringen in 2019 en 2020 (N € 300K).</p>	- 500	N
<p><i>Reserves</i></p> <p>Het nadelig effect wordt verklaard door vervallen of verlaagde onttrekkingen 2020.</p> <p>In 2020 is een onttrekking aan de Algemene Reserve voorgesteld voor de instelling van de</p>	-15.373	N

bestemmingsreserve Tijdelijke onderwijshuisvesting (zie programma 7). Dit leidt in 2021 tot een nadelig effect van € 13 mln. op dit programma. De onttrekkingen voor incidentele uitgaven (CUP en frictiekosten) dalen in 2021 ten opzichte van 2020 (N 350K€). Het positieve rekeningresultaat 2019 is in 2020 onttrokken aan de Algemene Reserve (N € 1,7 mln.)		
<i>Overige verschillen</i> Diverse posten < € 70.000	147	V
Totaal	- 14.037	N

Investerings

Het totaal aan voorgenomen investeringen voor dit programma in 2021 bedraagt € 1,2 miljoen (Tractie en Hard-/software). Met het vaststellen van de begroting worden voor de in de onderstaande tabel opgenomen investeringen kredieten gevoteerd. De bijbehorende kapitaallasten zijn al in deze begroting verwerkt.

Omschrijving	Investeringsbedrag * in €
Programma 9	
Isuzu	69.000
Vaste werkplekken (schermen)	96.250
Mobiele werkplekken/devices 2021	125.000
Kassa en Zuilen 2021	50.000
Programma digitalisering 2021	355.000
Fysieke hosts, acces switches, wifi 2021	140.000
Werkplekvirtualisatie en backup 2021	350.000

Totaal	1.185.250
--------	-----------

* Investeringsbedragen exclusief bijdragen van derden